

İZMİR SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

Vergi-TTK Mevzuat ve Danışma Komitesi

2026 EYLÜL AYI

DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

VEYSİ CUMHUR ENSARIOĞLU

Vergi-TTK Mevzuat ve Danışma Komite Başkanı

SMM

2026 MAYIS AYI SUNUM ÖZETİ

(Transfer Fiyatlandırması İnceleme Çalışmaları)

Transfer Fiyatlandırması İnceleme Çalışmaları

İnceleme elemanı artık sahaya boş bilgi ve veriyle çıkmıyor.

- *Sektör verisi,*
- *Emsal oran çalışması,*
- *Kamuya açık finansal veriler*
- *Başka mükelleflerden toplanmış bilgiler*
Önceden hazırlanmış ve portföyde mevcut durumda.
- *Transfer fiyatlandırması ile ilgili bilgi vermeden ve rapor hazırlamadan önce, karşı tarafın bir ön varsayımı çoktan oluşmuş olabilir.*

Transfer Fiyatlandırması İnceleme Çalışmaları

İncelenecek mükellef seçiminde birkaç parametre öne çıkıyor:

- *Grup içi işlem hacminin ciroya oranının büyüklüğü,*
- *Yurt dışı bağlı şirketlerle yapılan hizmet alımlarının sürekliliği ve büyüklüğü,*
- *Grup içi mal ve hizmet alış verişinde bulunup yıllar içinde sürekli zarar veya düşük kâr marjı açıklayan şirketlerin sektör ortalamasıyla karşılaştırılması,*
- *Son dönemde yeni bir odak noktası olarak öne çıkan gayri maddi hak ödemeleri.*

Transfer Fiyatlandırması İnceleme Çalışmaları

- *Yıllık transfer fiyatlaması raporunun sadece “şekli bir ödev” olarak görülmesin. Oysa bu rapor, inceleme başladığında savunmanın ilk silahıdır. İçeriği zayıf, emsal analizi güncellenmemiş, fonksiyon-risk analizi kopya-yapıştır bir rapor, sizi korumaz; aksine inceleme elemanının işini kolaylaştırır.*
- *Grup içi hizmet alımlarının belgelendirilmesindeki eksiklik. “Hizmetin fiilen alındığını” ispatlayan e-postalar, proje çıktıları, saat kayıtları ve hizmetten sağlanan faydanın somut göstergeleri olmadan ödenen bedel, bugün büyük bir riskin adıdır. VDK artık yalnızca faturaya değil, hizmetin gerçekliğine bakıyor. Rakamlar büyüdükçe yurt dışından ilişkili şirketlerden alınan hizmetlerin gerçekliği şirkete sağladığı faydaya dönük olabildiğince ayrıntılı belge, sonuç derlemek ve dosya olarak hazır tutmak gerekir.*

Transfer Fiyatlandırması İnceleme Çalışmaları

- *Yıllar içinde sürekli zarar veya sektörün altında marjla karlılık bildiriyorsanız, bunun ekonomik gerekçesini siz yazın. Pazar girişi, kur şoku, hammadde maliyetleri, grup içi fiyat politikası... Nedeni her ne ise, belgeye dayansın ve zaman içinde değişen koşulları yansıtсын. Aksi hâlde, “sürekli zarar eden bir ticari işletme olmaz” cümlesiyle karşılaşmanız işten bile değil.*

Transfer Fiyatlandırması İnceleme Çalışmaları

- *Transfer fiyatlaması, bir “**belgeleme disiplini**” olduğu kadar bir “**kurumsal hikâye yazma**” işidir. Şirketinizin hikâyesini, iş modelinizi, grupta olan ilişkinizin gerçek doğasını siz yazmazsanız; birileri sizin yerinize yazmaya başlayacaktır.*
- *VDK’nın açıklamaları, sahanın yönünü çok net gösteriyor. Mükellef ve meslek mensubu olarak bu oyunu seyretme lüksünüz yok.*
- *Bugün yapılacak öz-değerlendirme çalışması, yarın aylara yayılacak bir incelemenin sonucunu değiştirebilir.*

2026 Eylül Ayı Değerlendirme Toplantı Gündemi

*Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları
İnceleme Hazırlık Dosyası(İHD) Uygulaması Çalışmaları
Yeni Varlı Barışı Kanunun Vergi İncelemelerine Etkileri*

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

VDK-MİHENK Sistemi;

12 AĞUSTOS 2026 tarihi itibarıyla devreye alınarak merkezi risk analiz çalışmalarında kullanılmaya başlanmıştır,

Başta e-belgeler olmak üzere kullanımında bulunan mali verilerin yapay zeka ve büyük veri analitiği yöntemleriyle değerlendirilmesine imkan sağlayan yeni nesil bir risk analiz sistemidir.

MihenK Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

Sistem **görünür ve şeffaf** olmuştur.
Elektronik veriler artık vergi İdaresinin mal ve para hareketini miktar ve tutar olarak takip edebilmektedir.

Sistem; çok sayıda ekonomik işlemi birlikte değerlendirerek mal ve hizmetlere ilişkin **fiyat, maliyet, satış hacmi ve diğer ekonomik göstergeler** arasındaki ilişkilerin analiz edilmesine olanak sağlamaktadır.

Mevcut altyapıda **fiyat, maliyet, kârlılık ve sektörel marj** analizlerinin yapılabilmesi MİHENK'in temel kabiliyetleri arasında öngörülmektedir

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

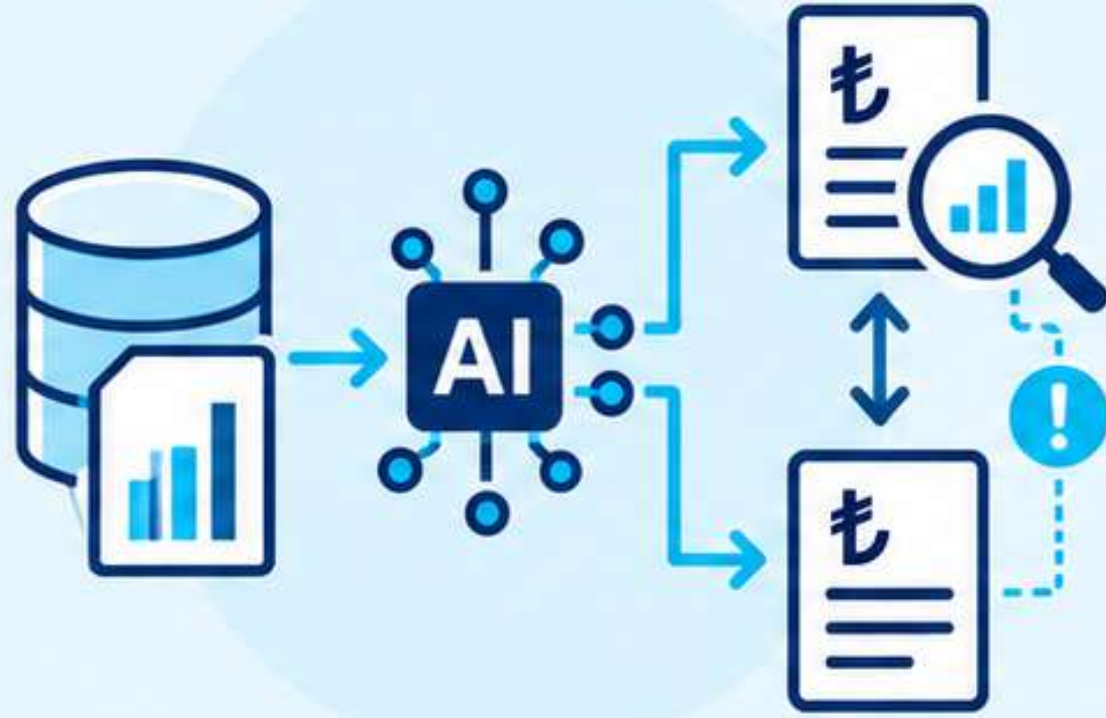

Risk analiz kapasitesinin özellikle **transfer fiyatlandırması, emsallere uygunluk** ve kazancın **ilişkili kişiler** arasında fiyatlama yoluyla aktarılmasına yönelik **risklerin belirlenmesi** bakımından güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Transfer fiyatlandırması uygulamalarında en önemli hususlardan biri, **ilişkili kişiler** arasındaki işlemlerde uygulanan fiyat veya bedellerin **emsaile uygunluğunun** değerlendirilmesidir.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

Sistem **geniş hacimli mali verilerin yapay zekâ destekli analitik yöntemlerle** işlenmesini sağlayarak, **benzer nitelikteki işlemlerin** ve işlem gruplarının karşılaştırılarak değerlendirilebilmekte; **ilişkili kişiler** arasındaki işlemlerde uygulanan fiyatların benzer koşullardaki bağımsız işlemlerden **anlamli ölçüde farklılaşıp farklılaşmadığı** analiz edilebilmektedir

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

Sistemde **transfer fiyatlandırmasına** yönelik **emsal analizlerinin** daha **geniş ve güncel bir veri altyapısı** üzerinden gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır.

Sistemin transfer fiyatlandırması çalışmalarında **emsal fiyat veritabanı** olarak kullanılması ve **ilişkili kişiler** arasındaki fiyatların **benzer bağımsız işlemlerle karşılaştırılması** temel kullanım alanları arasında yer almaktadır.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

1

SİSTEMİN AMACI

Sistemdeki amaç, bir mal veya hizmet için belirli bir **fiyat oluşturmak** ya da piyasalardaki fiyatlama davranışlarına **müdahale etmek değildir.**

2

VERGİSEL DEĞERLENDİRME ODAĞI

Vergisel açıdan önem taşıyan husus; fiyatın kendisinden ziyade, emsallerinden ayrılan fiyatlama yoluyla **kazancın ilişkili bir kişi veya işletmeye aktarılıp aktarılmadığının** değerlendirilmesidir.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

1

ÇİFT YÖNLÜ FİYAT ANALİZİ

Sistem yalnızca emsallerine göre **yüksek fiyatlanan işlemleri değil**, emsallerine göre **düşük fiyatlanan işlemleri de** analiz edebilecek şekilde tasarlanarak,

2

KÂR AKTARIMI RİSKİ

Alım veya satım işlemlerinde **emsallerden belirgin biçimde ayrılan fiyatların ilişkili kişiler arasında kâr aktarımı** sonucunu doğurup doğurmadığı, **risk analiz çalışmalarında** dikkate alınabilecektir.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

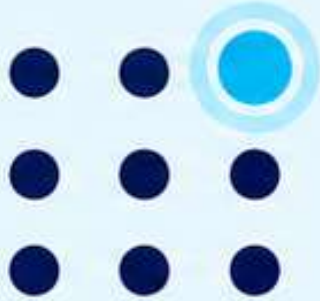
1

ÇOK BOYUTLU VERİ ANALİZİ

Sistem emsal analizlerinin sınırlı sayıdaki örnek veya münferit işlemler yerine **çok sayıda gerçek ekonomik işlem**den oluşan **veri setleri** üzerinden gerçekleştirilerek, mevcut tasarımında **satış fiyatları, işlem hacimleri, maliyet ve kârlılık göstergelerinin** birlikte değerlendirilebilmesi öngörülmektedir.

2

YAPAY ZEKÂ İLE ANOMALİ TESPİTİ

Yapay zekâ destekli analizler sayesinde büyük hacimli veri içerisindeki **olağan işlem kalıplarının** belirlenmesi, bunlardan **önemli ölçüde ayrılan işlem ve mükellef gruplarının risk analizi** amacıyla değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

1

TEK BAŞINA YETERLİ DEĞİL

Sistem tarafından tespit edilen bir **fiyat farklılığı tek başına vergisel uyumsuzluk veya eleştiri anlamına gelmemektedir.**

2

BÜTÜNSEL DEĞERLENDİRME

Transfer fiyatlandırması değerlendirmelerinde **işlemin niteliği, miktarı, zamanı, ticari koşulları** ve **karşılaştırılabilirliği** etkileyen diğer unsurların **birlikte dikkate alınması esastır.**

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

1

ÇOK BOYUTLU KARŞILAŞTIRMA

Sistem aynı mal veya hizmetin **farklı bölgelerde, farklı ticari şartlarda** veya **farklı işletme ölçeklerinde** aynı fiyat seviyesinde oluşması beklenemeyeceğinden, karşılaştırılabilirlik analizlerini zenginleştirecek **farklı veri kırılımlarından** da yararlanabilecek şekilde geliştirilmiştir.

2

COĞRAFİ KIRILIM ANALİZİ

Teknik olarak Türkiye geneli yanında **il, ilçe ve bölge düzeyinde** karşılaştırma yapılmasına imkân sağlamaktadır. Bu kabiliyet, bir bölgedeki fiyatın doğru veya yanlış olduğunun belirlenmesi amacıyla değil; transfer fiyatlandırması analizlerinde **farklı coğrafi ve ekonomik şartların karşılaştırılabilirlik üzerindeki etkisinin** daha sağlıklı değerlendirilmesi amacıyla kullanılacaktır.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

1

İKİNCİ FAZ

Sistemin geliştirme çalışmalarının **ikinci fazında sektörel kâr marjı analizleri** devreye alınacaktır.

2

KÂRLILIK GÖSTERGELERİ

Bu sayede analizler yalnızca mal veya hizmetlerin işlem fiyatları üzerinden değil, mükelleflerin ve işlem gruplarının **kârlılık göstergeleri** üzerinden de gerçekleştirilebilecektir.

3

SEKTÖREL KIYASLAMA VE RİSK

Benzer sektör, faaliyet ve ekonomik koşullardaki işletmelerin kâr marjlarının **geniş veri setleri üzerinden** analiz edilmesi; **emsallerinden önemli ölçüde ayrılan kârlılık seviyelerinin** belirlenmesine ve bu farklılıkların **transfer fiyatlandırması** bakımından taşıdığı **risklerin değerlendirilmesine** katkı sağlayacaktır.

Mihenk Sistemi Risk Analiz Çalışmaları

1

KÂRA DAYALI YÖNTEMLER

Bu yönüyle **sektörel marj modülü**, özellikle transfer fiyatlandırmasında kullanılan **kâra dayalı yöntemlerin** uygulanması bakımından **Risk Analiz Merkezinin veri ve analiz kapasitesinin fiyat üzerinden doğrudan karşılaştırmanın yeterli olmadığı** işlem ve faaliyetlerde, **emsal kârlılık düzeylerinin ve marjların daha geniş veri setleri üzerinden** incelenebilmesi ve değerlendirilebilmesine imkân verecektir.

2

AŞAMALI ANALİZ KAPSAMI

Böylece MİHENK'in **ilk fazında** ağırlıklı olarak işlem ve fiyat verilerinden hareketle gerçekleştirilen analizler, **ikinci fazda sektörel kârlılık ve marj göstergeleriyle** daha kapsamlı hale getirilecektir.

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

İHD YAZISININ DAYANAĞI VE AMACI

İnceleme hazırlık dosyasına esas olmak üzere hazırlanan yazı, **213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148 inci maddesindeki bilgi isteme yetkisine** dayanılarak, inceleme hazırlık işlemlerinin yürütülmesi amacıyla **VDK Başkanlığı** tarafından oluşturulmaktadır.

VERGİ İNCELEMESİNİN BAŞLANGICI

İncelemeye Hazırlık Yazısı, **incelemeye başlama bildirimi mahiyetinde olmayıp** bu yazının tebliği **vergi incelemesine başlandığı anlamına gelmemekte**, inceleme **İncelemeye Başlama Bildiriminin** tarafınıza tebliği ile başlamaktadır.

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

İHD NEDİR?

İncelemeye Hazırlık Dosyası; incelemede ihtiyaç duyulabilecek **bilgi, belge ve elektronik verilerin**, VDK tarafından belirlenen başlıklar altında **elektronik ortamda** hazırlanarak ilgili işlemlerle ilişkilendirilmesini ve güvenli biçimde **VDK Başkanlığına sunulmasını sağlayan dijital dosyadır.**

UYGULAMANIN AMACI

Bu uygulama; bilgi ve belgelerin **inceleme öncesinde düzenli ve karşılaştırılabilir biçimde** hazırlanmasına, **eksikliklerin önceden fark edilmesine**, fiziki teslim ve ayrı yazışma ihtiyacı ile aynı belgelerin **yeniden talep edilme olasılığının azaltılmasına** ve incelemenin **daha hızlı, odaklı ve etkin yürütülmesine** katkı sağlamayı amaçlanmıştır.

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

DOSYANIN ERİŞİME AÇILMASI

İncelemeye hazırlık aşamasında, **Vergi Müfettişi henüz görevlendirilmemiş olup; görevlendirme ile birlikte vergi incelemesi süreci başlayacak** ve hazırlanan dosya, incelemeyi yürütecek **Vergi Müfettişinin erişimine açılacaktır.**

DOSYANIN GÖNDERİLMESİNİN ANLAMI

Dosyanın hazırlanması veya gönderilmesi, mükellef hakkında **vergisel bir eleştiri yapıldığı anlamına gelmemekte** olup **nihai değerlendirme**, incelemenin başlamasından sonra Vergi Müfettişi tarafından ilgili mevzuat ile iletilen dosyadaki **tüm bilgi ve belgeler birlikte değerlendirilerek** yapılacaktır.

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

SİSTEM ÜZERİNDEN HAZIRLAMA VE GÖNDERME

İncelemeye Hazırlık Dosyası, **Dilekçe ve Bilgi Verme Sistemi** üzerinden **hazırlanacak ve gönderilecektir**. Sistemde her soru için **ayrıntılı açıklamalar**, **doldurma rehberliği**, **kullanım kılavuzu**, **video destekli ekran yardımları** ve yüklenecek belgelere ilişkin yönlendirmeler yer almaktadır.

REHBER VE KILAVUZA ERİŞİM

Ayrıca **İncelemeye Hazırlık Dosyası Ana Rehberi** ve **İHD-SBK Modülü Kullanım Kılavuzuna**

<https://ms.hmb.gov.tr/uploads/sites/17/2026/08/Mukellef-Rehber-ve-Modul-Kilavuzue63d1eb62d3a4338.zip>

adresi üzerinden erişim sağlanabilecektir.

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

30 GÜNLÜK SÜRE VE DOSYANIN GÖNDERİMİ

Bu yazının **tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde; Dilekçe ve Bilgi Verme Sistemine** giriş yapılarak Ek'de yer alan soruların sistem üzerinden **ayrı ayrı cevaplandırılması**, talep edilen bilgi ve belgelerin ilgili soru ve işlem başlıkları altında **sisteme yüklenmesi** ve İncelemeye Hazırlık Dosyasının **sistem üzerinden gönderilmesi gerekmektedir.**

SİSTEMİN KAPANMASI VE EK SÜRE

30 günlük sürenin sonunda sistem otomatik olarak kapatılacak ve İncelemeye Hazırlık Dosyası oluşturulamayacaktır. **Ek süre ihtiyacı hâlinde** talep, **30 günlük süre dolmadan** gerekçesiyle birlikte sistem üzerinden iletilebilecek olup talepler **Başkanlıkça değerlendirilerek** sonucu sistemden bildirilecektir

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

BELGE YÜKLEMESİ TEK BAŞINA YETERLİ DEĞİL

İnceleme Hazırlık Dosyası oluşturulurken **yalnızca belge yüklenmesi yeterli olmayıp** soruların **açık, anlaşılır ve gerçeğe uygun biçimde cevaplandırılması** önem arz etmektedir.

EK BİLGİ VE BELGE TALEBİ

Sunulan bilgi ve belgelerin **eksik, çelişkili veya yanıltıcı** olduğunun anlaşılması, açıklamaların yeterli görülmemesi ya da **yeni bilgi ve belgelere ihtiyaç duyulması hâlinde**, aynı veya tamamlayıcı bilgi ve belgeler incelemenin başlamasından sonra **Vergi Müfettişi tarafından yeniden talep edilebilecektir.**

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

TESPİTİN NİTELİĞİ VE İZAH SÜRESİ

İdarenin paylaştığı tespit, çoğu zaman bir “**veri uyumsuzluğu**”dur; **hukuki nitelendirme değildir**. Riskli iş ve işlemler beyanınız arasındaki olumsuzluk mükellefe bildirildikten sonra bu **olumsuzluğun ispatı ve açıklanmasına** dikkat edilmelidir. **Otuz günlük izah süresinde** belge temelli, ticari icaplara uygun bir dosya hazırlayamayan mükellef **doğrudan incelemeye sevk edilecektir**.

DOSYANIN DELİL NİTELİĞİ

Hazırlık yazısı geldiğinde dosyaya yüklediğiniz **her belge ileride başlayacak incelemenin delil belgeleridir**. Pişmanlık veya ihtirazi kayıtlı düzeltme beyanı verilecekse **dosya gönderiminden önce** ve **dosya içeriğiyle tutarlı biçimde** hazırlanmalıdır.

TUTARLILIK VE DOĞRULANABİLİRLİK

Bu nedenle dosyaya bilgi ve belge sunulurken açıklamaların **kendi içinde tutarlı, muhasebe kayıtları ve üçüncü kişi verileriyle uyumlu** olmasına; **doğruluğu teyit edilmemiş beyanlara** yer verilmemesine dikkat edilmelidir.

İnceleme Hazırlık Dosyası (İHD) Uygulaması Çalışmaları

BİLGİ VE BELGELERİN SUNULMASI

Mükellef tarafından dosyaya sunulacak bilgi ve belgeler, sürecin değerlendirilmesinde temel alınacaktır.

DÜZELTME VE RİSK ANALİZİ

Yapılan düzeltmeler sonucunda inceleme gerekçesinin ortadan kalktığının ispat edilmesi ve bu durumun risk analiziyle teyit edilebilmesi hâlinde süreç yeniden değerlendirilecektir.

İNCELEMESİZ SONUÇLANMA

Suç teşkil eden herhangi bir unsurun tespit edilememesine bağlı olarak süreç, vergi inceleme görevi oluşturulmadan sonuçlandırılabilir.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

YASAL DAYANAK

21/5/2026 tarihli ve 7582 sayılı Kanun • Kurumlar Vergisi Kanunu Geçici 19 uncu Madde

DÜZENLEMENİN KAPSAMI

Yeni varlık barışı düzenlemesinin usul ve esasları belirlenmiştir.

GENEL TEBLİĞ

Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1) yayımlanmıştır. Tebliğde yer alan açıklamalar, izleyen bölümde ana başlıklarıyla ele alınacaktır.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

01

YURT DIŞINDAKİ VARLIKLAR

Para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları; gerçek veya tüzel kişilerce 31 Temmuz 2027 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilebilir.

02

BİRDEN FAZLA BİLDİRİM

1 Temmuz 2027 tarihine kadar, bu tarih dâhil, birden fazla bildirimde bulunulması mümkündür.

03

BİLDİRİMDE DÜZELTME

Varlıkların banka veya aracı kurumlara transferi ya da yatırılmasından sonra, daha önce verilen bildirimlerin düzeltilmesi ve ödenen vergilerin iadesi mümkün değildir.

04

TÜRKİYE'DEKİ KAYIT DIŞI VARLIKLAR

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin sahip olduğu; Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları da 31 Temmuz 2027 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilebilir.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

05

MÜKELLEFİYET ŞARTI YOK

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar da varlık barışı düzenlemesinden yararlanabilir.

06

DEFTERE KAYIT

Bildirilen varlıklar, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükelleflerce kanuni defterlere kaydedilmelidir. Defter tutma zorunluluğu bulunmayanların böyle bir yükümlülüğü yoktur.

07

PASİFTE ÖZEL FON HESABI

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açar. Fon; bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemez, sermayeye ilave dışında başka amaçla kullanılamaz ve işletmenin tasfiyesi hâlinde vergilendirilmez.

08

SERBEST MESLEK VE İŞLETME HESABI

Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterir.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

09

%5 VERGİ VE ÖDEME

Banka ve aracı kurumlar, bildirilen varlıkların değeri üzerinden %5 vergiyi peşin tahsil eder. Vergi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar beyan edilerek ödenir.

10

SÜREYE BAĞLI VERGİ ORANI

Vergi oranı; varlığın vadeli hesaplarda, 4749 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen devlet iç borçlanma senetlerinde, kira sertifikalarında veya girişim sermayesi yatırım fonlarında değerlendirileceğinin taahhüt edildiği süreye göre değişir.

11

BEŞ YILDA %0 VERGİ

Taahhüdün beş yıllık süreyi kapsamaması hâlinde vergi oranı %0'dır. İndirimli oran uygulanmasında, %0 dâhil, bildirilen varlıkların banka veya aracı kurumların vereceği beyannamede yer alması gerekir.

12

GİDER VE MAHSUP YASAĞI

Bu bildirimler kapsamında ödenen vergi hiçbir şekilde gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

VERGİ İNCELEMESİ YAPILMAMASI KURALI

01

İNCELEME VE TARHİYAT YOK

Bildirilen varlıklara isabet eden tutarlar için hiçbir şekilde vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz.

02

DİĞER MEVZUAT TEDBİRLERİ

Diğer mevzuat hükümleri uyarınca alınması gereken tedbirler bu düzenlemeden etkilenmez.

03

MATRAH FARKI EŞİT VEYA DÜŞÜKSE

Başka nedenlerle başlayan inceleme veya takdir sonucundaki matrah farkının bildirilen varlıklardan kaynaklandığı tespit edilirse; bildirilen tutarın matrah farkına eşit ya da fazla olması hâlinde bu fark için tarhiyat yapılmaz.

04

MATRAH FARKI DAHA YÜKSEKSE

Matrah farkı, bildirilen varlıklardan kaynaklanan tutarı aşıyorsa yalnızca aradaki fark üzerinden tarhiyat yapılır. Fark, bildirilen varlıklar dışındaki nedenlerden doğmuşsa bildirilen tutarlar mahsup edilmeden tarhiyat uygulanır.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

BİLDİRİM ZAMANLAMASI VE KORUMANIN KAPSAMI

İNCELEME ÖNCESİ BİLDİRİM

Vergi incelemesine başlanmadan veya takdire sevkten önce bildirim yapılmışsa düzenlemenin sağladığı korumadan yararlanılabilir.

İNCELEME SONRASI BİLDİRİM

Vergi incelemesine başlanmasından ya da takdir komisyonuna sevkten sonra yapılan bildirimler, bu inceleme sonucunda yapılacak tarhiyatlar bakımından koruma sağlamaz.

KORUMANIN SINIRI

Varlık barışı yalnızca bildirilen varlığın kendisini korur. Mükellefin ticari faaliyetinden kaynaklanan kayıt dışı hasılatla ilişkin inceleme devam eder ve tarhiyat yapılabilir. İnceleme raporu bildirilen varlığı değil, kayıt ve beyan dışı bırakılan hasılatı eleştirir.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

KORUMANIN ANAHTARI: İLLİYET BAĞI

TEMEL KAVRAM

7582 sayılı Kanunun merkezine yerleştirdiği kavram illiyet bağıdır. İncelemede bulunan matrah farkının bildirilen varlıktan kaynaklandığının gösterilmesi gerekir.

TARHİYATIN SINIRI

İlliyet bağı kurulursa bildirilen tutara kadar tarhiyat yapılmaz; matrah farkı bildirilen tutarı aşarsa yalnızca aşan kısım vergilendirilir. Bağ kurulamıyorsa koruma ve mahsup uygulanmadan tarhiyat yapılır.

KANIT DOSYASI

Bildirilen tutarı muhtemel matrah farkıyla eşleştirin. Banka hareketleri, tahsilat akışı ve sözleşmelerle paranın hangi döneme ve hangi faaliyete ait olduğunu gösteren dosyayı bildirimle birlikte hazırlayın.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

01

Kapsam ve Danıştay Kararı

Kapsama yalnızca para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları giriyor. Danıştay 9. Dairesi (E:2024/839, K:2026/2189), yurt dışındaki taşınır bu varlıklardan birine dönüştürmeden doğrudan getirip bildiren şirketin barıştan yararlanamayacağına hükmetti.

02

Korumayı Ortadan Kaldıran İhmaller

Verginin vadesinde ödenmemesi, yurt dışı varlığın süresinde Türkiye'ye getirilmemesi, taahhüt edilen fonda tutulmaması; bunların her biri korumayı düşüren ve sonradan telafisi bulunmayan ihmallerdir.

Yeni Varlık Barışı Kanununun Vergi İncelemelerine Etkileri

01

Kanunun Sağladığı Güvence

Geçmişte beyan dışı kalmış geliri olan mükellef için 7582, doğru kullanıldığında gerçek bir imkândır; illiyet bağına dayalı mahsup mekanizması, 7186 ve 7256 metinlerinde bulunmayan bir güvenceyi kanuna geri getirmiştir.

02

Güvencenin Üç Anahtarı

1

Erken davranmak

İnceleme kapıyı çalmadan

2

Tutarlı bildirmek

Bildirilen tutar ile muhtemel matrah farkı örtüşmeli

3

Belgelemek

Paranın kaynağını gösteren dosya bildirim gününde hazır olmalı

Bu üçü yoksa ödediğiniz %5 size dokunulmazlık sağlamaz.

TEŞEKKÜRLER

VEYSİ CUMHUR ENSARIOĞLU

Vergi-TTK Mevzuat ve Danışma Komite Başkanı

SMM

İZMİR
SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI